

Информационен
бюллетин на Асоциацията
на родителите
на деца с увреден слух

Брой 11, ноември 2006 г.

Адрес:
София 1000
Ул. "Денкоглу" № 12-14,
етаж 5
Тел./факс 987 26 46
София 1606, п.к.113
e-mail: ardus@abv.bg
www.ardusbg.com

УС на АРДУС
пожелава
на своите членове,
приятели
и симпатизанти
весели коледни
и новогодишни
празници.

SIGNAEUROPA IV

АРДУС ПРОДЪЛЖИ ЕДНА ИНИЦИАТИВА

АРДУС – домакин и организатор на международна среща

От 24-и до 31-ви юли 2006 г. в Сливен, Асоциацията на родителите на деца с увреден слух (АРДУС) реализира поредния етап от международния обмен по проект „SIGNAEUROPA“. Участваха 63 млади хора с увреден слух на Възраст от 15 до 25 г. от Испания, Италия, Естония, Финландия и България, ръководители на групите и жестомимични преводачи.

Предварителната работа

Подготовката

Беше сформирана работна група, ръководена от Веселина Тихолова. За ръководители бяха привлечени млади специалисти, владеещи английски език и жестомимика.

Програмата по дни и дейности беше разработена в детайли. Предварително бяха подгответи и разпратени до участниците анкети и материали, необходими за дейностите.

На стр. 2

Дните на срещата

Четвъртият етап на международния проект „SIGNAEUROPA“, има своя дневник. Да разлистим страниците му и мислено се пренесем в Сливен.

23 юли 2006 г. (неделя)

В 14.30 ч., на летище „София“ пристигнаха естонците. Наспанихме ги в хотел „Горна баня“ за пренощуване.

На стр. 6

МНЕНИЯТА

на българските участници бяха единодушни:
"Прекрасни са тези срещи. Нека да ги има!"

"Мечтая за нови срещи"

Радослав Генев от

Предварителната работа

Младежите от българската група преминаха предварителна подготовка, обсъждаха темите, анкетите и казусите. Чуждестранните участници получиха указания по e-mail.

Предварителни срещи на представители на организацията не бяха предвидени, но течеше непрекъсната комуникация по електронен път. Обменят на информация и постоянно контакт спомогнаха за успешното реализиране на проекта.

Участието

Младежите бяха подбрани от организацията в Испания, Италия, Естония, Финландия и България. Повечето от тях бяха участвали в предишните издания на проекта. От България бяха 21. Съгласно решение на УС на АРДУС, от България бяха включени младежи, участвали в SIGNAEUROPA през 2002, 2003 и 2004 г.

Натрупаният опит от проекта ще бъде полезен при реализирането и на други проекти. Анализите от анкетите, гускусите и изготвяните материали ще помогнат да се направи съравнение при решаването на проблеми, свързани с общуването на младежите с увреден слух.

Младежите активно участваха при обмена във всички дейности. Изготвиха материали, подробно описани по гри. Отчетоха, че владенето на жестомимичен език им е помогнало при комуникацията помежду им.

Организацията

Всичко свързано с настаниването и транспорта започна с подписването на договор

Програма „Младеж“. Осъществиха се контакти с Община Сливен, проведоха се разговори с Офелия Кънеб, зам.- кмет и с други представители на общината. Ръководството на хотел „Империя“ даде съгласие за сътрудничество и преференциални цени за храна и спане, за ползването на залите и мултимедията.

За обезпечаване на материално-техническото и практическото подсигуряване на проекта бяха привлечени и спомоществователи.

Транспортьт

Събрахме се с транспортни фирми. За чужденците беше нает 48-местен автобус, а транспортьт на българите се организира от сливенска транспортна фирма.

Работният език

беше английски, пригружен с жестомимичен език. Езикова подкрепа осигуряваха и ръководителите на групите.

Ако имаме възможност да повторим опита си, бихме отвели повече внимание на предварителната подготовка на участниците по темите с оглед на това, че те са с увреден слух.

Материално-техническото подсигуряване би спечелило, ако АРДУС разполагаше с лаптоп, проектор, еcran и гр. (тези технически средства осигуряват с помощта на симпатизанти и на община Сливен).

Чрез този обмен постигнахме:

Тема и съдържание на обмена

Обменихме информация за подкрепящата роля на семейната и социалната среда. Споделихме опита си по проблемите на семействата с

глухи деца, начините на социализация, добрите практики за преодоляване на негативите (социалното отчуждение), родителски организации и ползата от тях.

Лично развитие на участниците

Участниците се запознаха с отделни култури, обичаи и традиции, обогатиха уменията си за комуникация с различни хора, почувстваха се част от голямото европейско семейство.

Приоритетите на Програма „Младеж“

- Проектът ще подпомогне интегрирането на младите хора с увреден слух в общество като цяло, чрез насищаване на инициативността и активността му.
- Проектът спомогна за придобиване на нови знания, умения и опит от младите хора и повиши съзнанието им за значимостта на подобен опит.
- Проектът насищчи осъзнаването на общото европейско наследство, култура и ценности.
- Проектът подпомогна елиминирането на всяка форма на дискриминация и насищчи равенството на всички обществени нива.

Влияние на местно ниво

При всеки етап на проекта „SIGNAEUROPA“ се провежда среща на групите с кмета на съответната община. Продължихме традицията. Срещахме се зам.- кметът Офелия Кънеба, който запозна младежите с работата на общината, свързана с хората с увреждания, в частност, с хората с увреден слух.

Ангажираността на общините и съпри-

Мнения на чуждестранните участници

Всички заявиха, че биха посетили България отново, че нямат проблеми с общуването помежду си.

Извънха желание за по-еволюто използване на международния жестомимичен език. Работните дейности по дневните теми да се реализират чрез съвместни групови задачи от международен характер.

Някои от участниците демонстрираха изключително удовлетворение от груповите дейности, други - неудовлетвореност. Тези, които гадоха положителна оценка, са участвали и в други издания на „SIGNAEUROPA“, покато за изказали оценка „неодобрение“, участието е първо.

Финландия

Доволни са, че предвиденото по програмата беше изпълнено стриктно и точно и че работният екип, отговорен за работните дни, храната; свободното време, са демонстрирали добри умения и качества. Изказаха одобре-

ние за екскурзиите.

Дадоха висока оценка на избора на работните теми, представянето на дейностите и съдържанието на работата.

Някои от финландците не одобряват храната. Не одобряват ч.з.з.з. за провеждане на

груповите дейности, смятат, че е малка. Желаят повече свободно време.

Финландците за първи път участват в изграждане на проекта „SIGNAEUROPA“ по програма „Младеж“.

Испания

Бисоко оценяват участието си в „SIGNAEUROPA IV“. Работният екип от България се е справил добре със задачите по организацията и изпълнението на предвидените занимания и дейности.

Противоречиви са оценките им за темите и организацията на груповите дейности. Коментарите им са свързани с желание за повече свободно време. Одобряват реализацията на проекта.

частността им към проблемите на хората с увреден слух е от изключително значение. От срещите и гълъсците имат полза и обществени личности. Те станаха част от младежкия обмен и се ангажираха с популяризиране на идеите, както и с медийните изяви в отразяването на проекта. Дейностите по проекта бяха коментирани по сливенското радио „Фокус“, местните кабелни телевизии и вестници. Плакати имаше на различни места в града, а на концерта, посветен на България, присъстваха много граждани.

Младежи с увреден слух от Сливен посетиха участниците и се включиха в някои от дейностите.

Междокултурно измерение

В този аспект могат да се разгледат всички мероприятия, извършени по време на дейностите – презентации на отделните страни, запознаване със семействата среща, обичаи, традиции, взаимопомощ, споделен опит и добри практики в обучение, отдих, свободно време, начини на общуване, възможностите на съвременното информационно общество, настърчаване на взаимното разбирателство, толерантност и борба срещу расизма.

Активното участие, изслушването и обсъждането на различни въпроси, свързани с темата, гълъсията, обобщенията и анализът, възпитават в толерантност и уважение към всяка личност, без значение на пол, раса, вероизповедание и увреждане.

По време на гълъсците се разработиха постери, табла, снимки, видеоматериали.

Контактите с партньорските групи ще продължат на равнище организации и участници. На заключителния етап в България се гълътира възможността за продължаване на проекта.

жаване на „SIGNAEUROPA“. Финландската организация прие да бъде домакин на следващата среща – „SIGNAEUROPA V“. Реши се темата да бъде посветена на жестовия език и културата на глухите хора. Младежите изработиха послания до чуващите хора, част от които бяха оповестени на концерта.

С съществяването на проекта повишихме чувствителността на обществото към специалните проблеми на младежите с увреден слух в Европа.

Публикации, пропаганда, печатни материали

През стартнирането на проекта публикувахме материали във в. „Тишина“, в бюлетина на АРДУС, в сайта (www.ardusbg.com), подгответи покани, програми и плакати, които разпратихме до различни институции и заинтересовани лица. Логото на срещата и надписа „SIGNAEUROPA IV“ бяха изработени от Радослав Генев от Самоков и Людмила Гъркова от София.

Ръководителят на проекта участва в сътрешния блок на телевизия ВВТ.

По време на дейностите се гдоха във пресконференции: в пресцентъра на Община Сливен и в хотелски комплекс „Империя“.

Финансови аспекти

Освен средствата, отпуснати от програма „Младеж“, се използваха и средства на АРДУС, предвидени в бюджета за международна дейност, както и от спонсори, на които благодарим:

- Община Сливен
- ЕТ „Евстами Димитров“ – гр. Димитровград,
- Г-н Лука Ангелов – Панагюрище
- „Екън Аквапарк“ – Сълничев Бряг

- Хотел „ „Империя“ – Сливен
- Фирма „Градус“ АД5

Обобщение

Организацията и провеждането на груповите дейности по темата на проекта даваха възможност за пряк контакт между участниците в общуване с определена цел и изпитване на чувства за единност и сплотеност.

Общата оценка на качеството на дейностите е положителна, с препоръка от финландците за използване на международен жестомимичен език. След гълъсия участниците сстигнаха до заключение, че уникалността на общуването с национален език на жестовете е част от културното наследство на страната и международната жестомимика трябва да се използва в ситуации, когато няма на разположение жестомимичен преводач.

Глухите и слабо чуващите младежи помърдиха избора на теми и реализирането на груповите дейности с положителна оценка на съгласие.

Работният екип от България беше високо оценен, което личи и от коментара на участник от Естония – „Работният екип от българска страна е страховчен! Голямо Браво! Участниците са добри хора. Благодаря за всичко - България и Сливен“.

Вместо обобщение, с удоволствие четем оценките за реализиране на проекта, формулирани в коментарната част от въпросника: „Надявам се, че тази „SIGNAEUROPA“ не е последната, защото тя е необходимост. Глухите хора от различни страни могат да говорят за своите проблеми и цели“.

Удовлетворение от свършената работи носят и думите „Чувствам се щастлив, защото преживяното и обмененият опит ме научиха много неща. „SIGNAEUROPA“ е важна! Тя по-

Уници за провеждането на проекта

Италия

Италианската група е най-доволна от участието си в проекта.

Посочва „изключително съгласие“ за екскурзиите, като по същия начин разсъждава и за спазването на програмата, организацията и изпълнението на дейностите, характера на темите и търдението, че проекти като „SIGNAEUROPA“ поборяват живота на младите хора с увреден слух.

„Сега се чувствам по-малко срамежлив“, сподели един от тях. „Надявам се и дрогата да участвам в проекта във Финландия. Вече познавам повече култура на другите страни. Харесвам всички, но се чувствам добре с българската и испанска групи. Сега разбирам, че съм

част от общността на глухите хора.“

България = Италия

Желание за повече спортни дейности.

Естония

Естонците одобриха подбора на темите, организацията на дейностите в съдържателен и структурирен план, работата на екипа, условията на престоя в Сливен. Незадоволителна е оценката за храната, но това се обяснява с националните предпочитания. Единодушни са за качеството на груповите дейности - „доволен“.

Не можем да останем безразлични към думите: „Изключително преживяване!“, „Чувствам се сякаш винаги сме се познавали!“, „Работният екип от България е стра-

хотен! Голямо Браво! „Участниците са добри хора!“, „Благодарим за всичко!“, „България и Сливен!“...

АРДУС ПРОДЪЛЖИ ЕДНА ИНИЦИАТИВА

АРДУС – домакин и организатор на международна среща

Продължение от стр. 1

реализира с подкрепата на Европейската общност и програма „Младеж“.

Целта на проекта

Да се запознем с условията, в които живеят младежите с увреден слух в различните страни, да разискваме мястото на семейството, роднините и приятелите в живота им, да обсъдим ролята на организацията, занимаваща се с хората с увреден слух.

Проектът ни дава възможност

на

да придобием знания за начините на общуване на различни обществени места в страните участнички. Чрез сърдителен анализ и обмен на информация обогатихме представите и опита си при решаването на проблеми.

Реализирането на проекта

допринесе за бъдещото ни развитие като граждани на Европа със самосъзнание за сътрудничество и солидарност, без значение на раса, вероизповедание и увреждане. Гостите ни от Испания, Италия, Естония и Финландия и всички българи, участници в предишните издания на проекта, имаха възможност да съкращат по избраната от тях тема за социалната среда и семейната

подкрепа. Обогатиха познанията си, обмениха опит и се запознаха с богатото историческо минало и красотата на страната ни.

Проектът беше финансиран от Програма „Младеж“ и от собствени средства на АРДУС. Реализира се и със спомоществователството на Община Сливен, хотел „Империя“, фирма „Градус“ АД, ЕТ „Евстами Димитров“, „Екшън Аквапарк“, г-н Лука Ангелов от Панагюрище.

Патрон на срещата беше кметът на Сливен - Йордан Лечков.

Ръководители на групите:

- Испания – Маркос Гарсия, Естер Калво де Мора
- Италия – Паола Морели, Джизела Очипинти
- Естония – Арго Пурб, Егле Люви
- Финландия – Елина Поки, Артту Лукамаа
- България – Славина Лозанова, Светослава Съева, Диана Иванова

Ръководител на проекта

SIGNAEUROPA IV - Веселина Тихолова, зам.- председател на АРДУС.

Как бяха основните дейности по проекта?

За всеки от дните беше предвидена работа по определена тема.

„Az и моето семейство.“

участник представи майсторски си. Изготви се фотопостер със снимки.

„Семейна подкрепа“. По групи се разискваха проблеми на семейства в различни ситуации. Например: глухи родители с глухи деца, чуващи родители с глухи деца и т.н. Решаваха се конкретни казуси, дискутираха се и информацията се обобщаваше.

„Социална среда“. Дискутираха се различни ситуации, в които ладят хората с увреден слух, как да преодолят комуникационните бариери при посещение на културни събития, при контакти със служители в банка, съд, полиция, общини и др.

формация за приятелите - какви са те (чуващи или глухи), как общуваме с тях, как прекарваме свободното си време.

„Родителски организации“. Участниците в срещата обсъдиха ролята на неправителствени организации в живота на младежите с увреден слух, услугите, които те им предлагат, подкрепата за семействата, връзките с други организации и влиянието върху законодателството.

Много вълнения предизвикаха вечерите, посветени на страничните участници. Имаше и богата културна и спортна програма.

МНЕНИЯТА

на българските участници бяха единодушни: "Прекрасни са тези срещи. Нека да ги има!"

Продължение от стр. 1

Бях един от щастливиците, които участвах в предишните срещи по проект „SIGNAEUROPA“ и посетих едни от най-прекрасните и сълнчеви страни в Европа - Испания и Италия и неповторимата по красота Естония.

Нямам да забравя срещите с млади хора като мен. Скълни спомени оставиха в сърцето ми Росария и Тонино от Италия, Сусана и Давид от Испания, Мартин от Естония, Кристина от Финландия. Цяла година с нетърпение чаках да ги видя отново и се зарадвах, когато разбрах, че моята страна ще бъде домакин на последната среща.

Вълнувах се, искаше ми се ние, българите, да се представим добре. С обич направих проекта за емблемата на срещата и се зарадвах, когато я видях върху фланелките, с които по-късно се облякохме.

Дългоочакваният ден дойде. Със Спасочо първи се видяхме с групата от Естония в хотелът в Горна баня. После трънхахме за Сливен. Хотел „Империя“ ни посрещна със своя чар и красота, блестящ от чистота, с цветя и настроение.

Най-после прегърнах Росария, тя също се зарадва да ме види.

Последвала среща, екскурзии. Всичко беше интересно. Благодарен съм на АРДУС, че ми предостави възможността да участвам и да стана съпричастен.

За трънването и размятата не исках да си спомням, защото ми става тъжно. С нетърпение очаквам нови срещи, може би във Финландия! Кой знае? Всичко е възможно! Мечтая и се надявам, отново да бъдем заедно. Защото за мен това означава много!

„Незабравими преживявания“

Валери Грозев от Димитровград, 16-годишен:

- Първото ми участие беше третия етап на проекта в Естония. Много ми хареса и с нетърпение чаках срещата в България.

Щом събрах учебната година, започнах да броя дните до 24 юли. Междувременно с желание участвах в репетициите за концерта.

И денят дойде... Започна едно от най-хубавите изживявания за мен през това лято. Първите срещи бяха в София, после в Сливен в един красив хотел с прекрасна градина, с басейн и с чудесно обслужване.

Най-вълнуващи бяха чудесните мигове с младежите от Естония, Испания, Италия и Финландия. Много нови приятелства, много разговори, много екскурзии – това бяха незабравими преживявания за мен.

А за участието ми в концерта и досега си спомням с трепет.

Не ще мога да изтрия от спомените си усмишките на участниците в „SIGNAEUROPA IV“. Очаквам с нетърпение лялото на 2007 г. и „SIGNAEUROPA V“ във Финландия!

Дните на срещата

Предыдствие от стр. 1

В 16.00 ч., с част от българския екип, посетиха Националния исторически музей.

В 19.30 часа беше вечерта. После - кратък инструктаж за предстоящите дейности по дни.

24 юни 2006

(понеделник)

Пристигнаха испанците. Звездно с естонци те са разходици из София. После хангараха в „Макдоналдс“. След обяд се отправиха към летището да посрещнат групата от Италия.

Тръгнахме за Сливен.

В 16 ч. на летището в Бургас пристигнаха и финландците. Посрещнахме ги и с друг автобус потеглихме към Сливен.

До вечера групите пристигнаха в града до маши и бях настаниени в хотел „Империум“.

Раздадоха ни тематики с логото на проекта. Вдигна се знамето със същото лого. След представяне на ръководителя на проекта се даде старт на четвъртата среща на „SIGNAEUROPA“.

25 юни 2006

(вторник)

Започнаха дейностите. Сутринта беше посветена на игри за запознанство и на по-леки занимания.

В првата игра разделихме участниците на 5 групи. На всяка група беше дадена карта, направена от папъс. Целта беше да се разбере коя е държавата, да се залепи малката карта върху по-голяма стена карти, а след това с букви от картон да се сложи името на страната и столицата ѝ. Накрая да се нарисува знамето и огради местоположението на столицата.

Следобедът се работи по лят казуса. Всеки се случва в някоя от петте държави. Участниците трябващо да вземат оптимално решение за решаване на проблеми, споделени от глухи младежи. В процеса на работа младежите можаха да си задават въпроси, засягащи казусите и да обменят знания и опит. (Например: На какво безплатни членства преборач имате право?).

Докато бъряхъ да дискутиш, си дадохме смелка, че в сравнение с всички страни, България е във втората постепенка със законите, обектиращи положението на глухите хора в обществото. Например: У нас се появяват по 10 часа безплатен жестомимилен превод на година, докато във Финландия цифрата е 120 часа на месец. В Испания има закон, забраняващ работодателите 3% от работните им да са с увреди, така че глухите хора имат икономически реален шанс да работят, докато в България тази опция почти не съществува. В Естония има само една неправителствена организация на родители на деца с увреден слух, която работи с всички младежки организации. А в България са над 10, защитаващи права на глухите, но те не са сътрудничат доста отлично между си. В университетите има жестомимилични преборачи, които се изпълват писмено (в редки случаи устно), но само и единствено в присъствието на преборач.

Вечерта беше посветена на Испания.

26 юни 2006

(сряда)

Третият ден. Ходихме до морето и до стария Несебър.

Към обяд се установихме в „Екипън аквапарк“ в Сливен бряг, където обядвахме и останахме до киския следобед.

А вечерта беше на Италия.

27 юни 2006

(четвъртък)

Тема за дискусии: „Социална среда. Глухият човек в обществото“

Използвани методите:

наблюдение, дискусия, работа в групи по националност, работа в смесени групи, диалогична беседа.

Целите, които си поставихме:

- Сплитаване на участниците и работа в екип.
- Опознаване на участниците от различните държави при работа в смесени групи.
- Формулиране на словесни определения на ключови понятия.
- Сравняване отношението на участниците към чуващите и нечуващите членове на обществото.
- Сравняване данните на формалните контакти между петте държави.
- Формулиране послание към чуващите хора.

Реализирани дейности:

- представяне на цвета на всяка държава за дена (например: Испания – червен, Италия – син, Финландия – жълт и т. н.);
- даване на определения на шест основни понятия за работния ден:
 - социална среда;
 - общество;
 - общност;
 - комуникация;
 - комуникационни барери;
 - културно събитие.

Участниците бяха групирани в екип по национален признак и работиха с лист с цвета на страната си. Определенията или ключовите думи, свързани с даденото понятие, са представяни обобщено в писмен вид и са залепвани на видно място.

Дейността беше последвана от обобщавща дискусия и анализ:

„Установихме приликите и различията между обществото на чуващите и обществото на глухите хора и как всеки участник се чувства в двата общества“.

Водещият представи търсърдение: „Чуващите хора помагат за цивилизационно-ми развитието и обновяват комуникативния ми опит“.

В единия ъгъл на стаята беше залепен надпис „ДА“, на срещуположния „НЕ“, а колебаещите се имаха право да останат в средата на стаята. Всеки можеше да застане в никакви част на помещението, отговаряща на личното му становище.

Общување в социума (формално общуващие в банка, в полиция, в училище/университет, по време на културни събития – театър, кино и т.н.).

Ръководителите получиха въпроси и бланка за отговори с националния цвет на държавата за дена, които да се попълнят с обобщените отговори на участниците. Десетте въпроса съдържаха комуникативни ситуации, в които често или рядко попадат глухите.

Послание към чуващите хора.

Всеки беше настъпил да напише на листа с работния за дена цвет на страната си лично то си послание към чуващите - какво те не знаят за глухите, за глухотата, какво не разбират, с какво трябва да свържат, за да могат да общуват с глухите хора. Посланията бяха анонимни.

Приложчески дискусията с обобщението + целият бях постигнат.

Оформиха се интересни дебати, които показваха приликите и различията между младежите от петте държави, продължени от различния икономически статус на страните и от различната култура и стандарт на живот.

Очертаха се склоните проблеми при общуването на публични места - част от формалното общуване в социума.

Визуално се представи линиото мнение по темите на общуването и живота срещу чуващи и глухи. Дискусията продължила и през почивните дни, което показва актуалността на засегнатите проблеми.

Останалата част от дните посветихме на историята и културата на близките до Сливен градове Котел и Жеравна.

Денят приключи с вечер на Естония.

28 юни 2006 г.

(петък)

Тема: „Родителските организации“

Беше реализирана в три етапа. В дейностите се включиха всички младежи с преводачите и ръководителите си. Основните методи бяха: разказ, изложение, беседа, анализа на анкетни карти, интервю, метод на качествен анализ „индивидуиран слушай“ (case-studies).

Предварителният етап (част от подготовката) беше разработване на анкета за проследяване дейността и проблемите на родителските организации в услуга на лицата/младежите с увреден слух за страните, участници в проекта.

Съдържанието на анкетата включваше въпроси, свързани с:

- високите родителски организации,
- броят на родителските организации,
- дейности в помощ на децата и младежите с увреден слух,
- дейности, свързани със семействата,
- връзки с други организации,
- влияние върху законодателството,
- проблеми, свързани с управлението, администрирането и социалната дейност,
- други.

Анкетите бяха изпратени по електронна поща до ръководителите на организациите на страните участници, попълнени и върнати в АРДУС. Предварителното им попълване се назовава, тъй като същията част от въпросите изисква информация, която само социално активните ръководители биха могли да предоставят.

Првата част от същинския етап (част от реализациите) по темата. На участниците се раздадоха предварително попълнените анкети със задача да изложат информацията пред всички.

След инструкция, бяха разделени на групи на национални принципи за изпълнение на задачата. Разполагаха с 40 мин. за анализ и обсъждане на анкетите, изгответе на материала за представяне на информацията за конкретната организация и избор на начин за нейното изложение (чрез таблица, национален или международен щаст, индивидуално, групов). В процеса на груповата работа дейността се подпомагаше от ръководителите и преводачите. Ръководителите изясняваха въпросите и обсъждаха отговорите към тях, като предоставяха знания за

онези от сънародниците си с увреден слух, за които тази форма на организиране и вид на информация бяха непознати.

Презентациите се водеха на жестомимилен национален език, с изключение на финансантите, които използваха международен. Въпреки международният характер на изразното средство, голема част от нечужаващите младежи имаха нужда от превод за разбиране на речта.

Всяка страна имаше около 15 мин. за изложение на факти по анкетата и за представяне на допълнителни коментари, възникнали на дискусията в групата. Сериозността на материала очертава како най-подходящ индивидуалният метод за презентиране.

По време на изложението на всяка страна, един от членовете на работния екип от България записваше основните факти на фил-чарт. Така информацията беше в достатъчна форма, удобна за сравчителен анализ. Участниците можаха да проследят общото и различното на родителските организации в петте страни в администрациирането, управлението, дейностите и свързаните с тях проблеми.

Вторият етап от същинския етап предвиждаше дейности по обсъждане на усвоените знания и обмен на информация за ролята на родителските организации, занимаващи се с хора с увреден слух. Възможно беше да се подгответ и проведат интервюта, като се използва фил-чарт с обобщена информация по темата.

Инструкцията за интервюта се провежда от водещия на дни и включваща:

- поставяне на задачата за изгответе на интервю,
- изясняване на условията за провеждане на интервюто,
- съдържание на интервюто и определяне на интервюиращ и интервюиран.

Всяка страна избрал представител, който да отговори на три въпроса и да зададе три от своя представител от друга страна. „Кой-ко-го“ ще интервюира - беше решено на лотарийен принцип.

Изискавания към въпросите:

- да са кратки и ясни;
- да са свързани с темата;
- да изискват информация, свързана с най-специфичното за страната и прилежащата ѝ организация.

Отговорите да са информационно и комуникативно наполовини.

След инструктажа се сформираха национални групи. Имаха 30 мин. за подготовка на въпросите и участие в интервюто.

Интервюирането стана пред всички, в специално обособено за това място, при условия, близки до тези на реалното интервю - два стола един срещу друг, места за преводачите и насточна камера. При общуването помагаха преводачите, а ръководителите си водеха запици.

От интервюта стана ясно, че спецификата на функциониране на родителските организации и изброяваните от тях дейности е тясно свързана със социално икономическите и демографските условия на развитие на всяка страна. В Естония има една родителска организация с представители от дружества по места, защото страната е териториално разширена, за разлика от „големата“ Италия, която има необходимост от множество независими организации, за да бъдат обслужвани всички нужди.

Участниците - по държави, обсъждаха най-често срещаните проблеми, като прецизаха варианти от действия и стъпки в посока на решаването им, споделиха опит във Връзка

различните схеми и стратегии за подпомагане на хората с увреден слух от различни възрасти. Бяха отбележани добрите практики и областите от социалния и образователен сектор по отношение на същевната подкрепа, които предстоят да бъдат доразвивани.

Като обобщение беше проведена дискусия. Всички бяха единодуши, че дейностите по темата са допринесли не само за обогатяване на националните им представи и опит за родителските институции като форма на семеен подкрепа, но и за изграждане на съзнание за европейска принадлежност и идее за бъдещо раздължие чрез сътрудничество на международно ниво.

След обед посветихме на града домания - Сливен. Прии ни зам. кметът Офелия Кънева. След срещата в общината с помощта на Сливенската скапуска организация - посетихме Художествената галерия и музея на текстилната промишленост.

Вечера беше на Финландия.

29 юни 2006 г.

(събота)

Тема: "Приятелство и взаимопомощ"

Реализира се в две части. Участваха всички младежи с техните преводачи и ръководители. Основните методи бяха разказ, изложение, беседа, обяснително-иллюстративен метод, спорт на игра, арт-методи.

Вътрешна част (9-13 ч.), трябваше да изразят отношението си към приятелството, като проследят развитието на приятелските си взаимоотношения в рамките на проект „SIGNAEUROPA“, с помощта на фотопостери. Крайният продукт беше изграждането на фотостена „Моите стари и нови приятели от „SE I“, „SE II“, „SE III“.

Втората част (16-19 ч.), беше с акцент върху неформалното общуване между участниците в условията на обединени спортни занимания.

Първоначалната работа по темата беше поставена с въведение и инструкция от водещия на деня и предадена на неучаващите младежи на жестомимичен език. Трябваше да изразят значението на приятелството така, както го разбират, като изходят от предварително селектирани срещени/мисли

за приятелството. Всяка страна разполагаше с една срещенция, чието значение трябваше да обясни чрез пантомимичен етюд, поезия или разказ, интерпретирани на жестомимичен език, под формата на диалог или друг начин. За групите беше задължително изграждането на фотопостер със снимки или рисунки с моменти, доказаващи приятелството от предишните издания на проектите „SIGNAEUROPA“.

Изборът на срещенции беше съобразен с особеностите на мисленето и когнитивните процеси на младежите с увреден слух.

Предоставените срещенции за обаждане чрез срещуващество на международно ниво:

- Истински приятел в поезия, който остава с теб, когато останалият свет си тръгва.
- Приятелството е едно съзнание в две теми.
- Жизните без приятелство е като небе без слънце.
- Тайната на приятелството е в умението да слушаш.
- Когато търсиш приятел, не търси съвършенство, просто търси приятелство.

След инструкцията, групите, сформирани по националност, разполагаха с 90 мин. да изгответят стратегии, да обсидят срещенцията, да досят до единно становище за тълкуването ѝ, да изберат начин за представянето ѝ, да подгответят фотопостерите, да изберат представител и да работят над представянето.

Представянето на фотопостерите следваше последователен ход от по 20 мин. за страна/група. Всички използваха жестови изразни средства, за да обяснят изгответните фотопостери, съържъщи основно снимков материал от предишните срещи.

Националните групи се представиха:

- България - „Истински приятел в поезия, който остава с теб, когато останалият свет си тръгва“. Значението му бе представено с помощта на жестомимичен етюд.
- Испания - „Приятелството е едно съз-

нание в две тела“. Беше възпроизведено като сюжет на фотопостер, изобразяваш мъж и жена в двата края на платното, с общо „съзнание“ от снимките кола в по средата.

■ Естония - „Когато търсиш приятел, не търси съвършенство, просто търси приятелство“. Фотопостер с разсчитани бележки за нужните качества за добро приятелство и тези личностни качества, които пречат за развитие на добри приятелски взаимоотношения. Беше обяснен и смисълът на всяко качество.

В заключителната част от първия полуден по темата и като обобщение на резултатите, участниците трябваха да изгответят фотостена „Моите стари и нови приятели SE I, SE II, SE III“ с всички направени стък фотопостери. Заедно намериха място на материалите по стените на залата и решиха последователността на изложението спрямо общия смисъл на всеки фотопостер.

Втората част беше в спортен дух - приятелска футболна среща на малки вратчици между международният футболен отбор на SIGNAEUROPA IV и общинският футболен отбор на Сливен, с участие на Йордан Печков. Мачът се изигра по правила за провеждане на футболен мач в зала - две полупървена по 15 мин. с 5 мин. почивка. Крайният резултат - 5:3 за отбора на глухите младежи.

В края на деня участниците изразиха удовлетворение от проведения ден и излявиха желание за продължение на проекта - доказателство за съзвънване на необходимостта от сътрудничество, приятелство и солидарност за изграждане на единно европейско бъдеще.

Вечерта беше посветена на България. Със съдействието на Община Сливен организирахме концерт. В програмата бяха включени местни състави и част от постановките на страните участници, представени на вечеите на държавите. На финала всички се качиха на сцената и с трупа „Жестим“ (участници в проекта) изляха „И за теб, и за мен, е живо тълпено отреден...“

30 юни 2006
(неделя)

Сутринта посветихме на приятелството. Разходихме се из местността „Сините камъни“, на която е разположен хотелски комплекс „Империя“. До обяд се любувахме на природата и проведохме спортни игри.

След обяд беше време за равносметка и бъдещето на SIGNAEUROPA. Финландската група излявът готовност да продължи идеята и да подгответ следваща етап. След дискусия се определи темата (така се е процедурало и при предишните срещи) - „Жестомимичен език и култура на глухите хора“.

Останалото време премина в подготовка за карнавала - заключителната вечер.

В 19:00 часа, председател на АРДУС Мария Кръстева, поздрави участниците за добре свършена работа, а ръководителят на проекта - Веселина Тихолова, обяви „SIGNAEUROPA IV“ за закрита. Знамето на проекта, на което участниците оставиха подписите си, символично беше прибрано.

След официалната вечеря започна карнавалът.

Забавлявахме се до зори, когато първата група - младежите от Финландия, потегли за Бургас.

На 31 юни и другите групи тръгнаха за София. Младежите от България ни прибраха и изпратиха.

„SIGNAEUROPA IV“ беше в история!

Четвъртият етап на международната младежка среща стана факт благодарение на всеобхватния труд на екипа на АРДУС, сформиран специално за реализиране на проекта, с помощта на амбициозните момичета Славина Лозанова, Светослава Съева и Диана Иванова - ръководители, преобръщи на американски и на жестомимичен език, на доброволният труд на семейство Геневи от Самоков, на Румяна Първанова, Маргарита Джонарова, на родители и симпатизанти, които биха до нас бълзи отговорни за АРДУС дни. Благодарим им!

Благодарци сме и на екипът на програма „Младеж“ за доверието, което ни гласува.

АХ, МОРЕТО!

Седем прекрасни дни

От 28-и август до 4-и септември т. г. в Приморско се провежда летният реабилитационен лагер на АРДУС. Времето се опита да ни сплаши, но все пак се отнес към нас благосклонно.

Въпреки всекидневните ангажименти със занимания, организирани от реабилитаторите и ръководителите, децата и младежите имаха време и за плаж, където много се забавлявахме. В свободното време емоциите идваха от приятелските срещи между сформирани футболнi отбори. Всеки ден имаше реабилитационни часове. Специалистите се бяха погрижили да разчупят рамките на болка познатите часове по реабилитация. Обсъждаха много теми, пряко засягащи детското ежедневие. При разговорите „изплуваха“ въпроси, от които се разбра, че сред децата съществува дезинформираност. Въпреки че учителите и родителите правят всичко възможно да им осигурят пълен достъп до актуална информация, има деликатни теми, по които е „срамно“ да се задават въпроси и децата избягват да го правят. Пример за подобна тема е половината съзряване и промените в организма. Една дезинформираност би довела до смущения в много отношения. Затова е необходимо да се провежда непрекъсната комуникация с децата. Идеалното място за разговор е непринудената обстановка, която осигурява лагерите на АРДУС.

Освен неспирния купон, се споделят проблеми, дават се съвети, а при по-големи казуси се допитват до нас - ръководители, реабилитатори и родители.

Е, не липсваха и спречивания. Но това е предвидимо, и майки предвид възрастта на лагерниците и непрестанните им взаимоотношения. Хубавото е, че проблемите бързо се забравят и отново сме приятели.

Рехабилитационните лагери имат положително влияние върху децата не само от медиа точка на почивката. Там те срещат върстници, намират нови приятели, разменят си гостувания. Организаторите от АРДУС оправдържаха твърдение то, че „София е център на България“. Ежегодните мероприятия из цялата страна са повод за срещи както между родителите, така и между специалистите. Това позволява пряк обмен на информация за новостите в полза на децата ни.

В края на лагера, по традиция, имаше карнавал. Децата показваха страхотоно въображение. Представиха пантомимични етюди, подгответили сами. А най-малките бяха прекрасни танцьори. Избрани бяха „Мис и Мистър Приморско“. Купонът продължи до момента, в който трябваше да натоварим куфарите в автобуса и да потеглим към дома.

Никой от нас, големите, няма да изльже, ако каже, че прекрасните седем лагерни дни с децата с увреден слух ни подействаха позитивно. Да Децата на АРДУС са реалични! Защото притежават „нещо“, което липсва у останалите деца. Това е способността да зареждат всички около себе си с пополнителна енергия. Те се смеят, те викат, те плачат, те се карат, те се раздават! Те са като нас... но и още нещо!

Да продължим да оправдяваме гласуваното ни доверие! Да се срещнем отново на следващите лагери!

Надежда Мирчева,
ръководител на лагер „Приморско‘2006“

ОБУЧЕНИЕ

на родители

Венета ВАСИЛЕВА

Състоя се по време на летния лагер в Приморско. Управителният съвет на АРДУС възложи провеждането му на Венета Василева.

Заниманията протекоха по две теми:

- „Учещата се организация“ и
- „Организиране и планиране на времето“.

Целта беше сериозна информация да бъде поднесена по нетрадиционен начин - с игрови методи, за да се постигне разтърсване, сърдечно въздъхане и усвояване на нови знания. Целта предполагаше да не се налагат определени изводи, а всеки сам за себе си да извлече полза в личен и общински план.

Инициативата всеки да предостави себе си и да сподели каквото покаже да бъде от родителите. Получи се интересен неформален разговор, които спомогна за доброто опознаване на членовете и набелязането на някои проблеми, предимно свързани с обучението на децата с уреден слух.

За функционирането на организациите ни от големо значение е мнението на членовете ѝ.

Обърнах се към няколко майки, присъствали на занятията, с въпроса - „Полезно ли беше обучението по време на лагера и какви са препоръките ѝ“.

Ето отговорите, за които им благодарям.

Маргарита Джонгова от Димитровград:

- Да, за мен беше полезна и интересна лекцията за разпределението на времето ресурс. Всяка организация има нужда от натрупване на нови знания в нова област. За мен това беше ценното. Хубаво било да бъдем по-подгответи за такива обучения - да знаем темата, за да бъдем не в ролята на обучавачи, а на активни участници.

Антоанета Давидова от София:

- Лекцията трябваше директно да е свързана с организацията ни. Повече имаме нужда да споделяме помежду си своя опит, кой какво е преживял, да изкажем мислите си. Започнахме, но не доведохме до края това споделяне...

Тодорка Стоименова от София:

- Обучението беше интересно, по-различно. Всеки може да извлече ценни неща за себе си, за работата с децата, за работата на организацията. След лекцията имаше възможност за коментари и практически упражнения, което също беше ценно.

Ани Филипова от София:

- Обучението беше изненадващо полезно и балансирано. Не знаехме какво ще правим, но за мен това беше интересното. Целта беше да се чувстваме по-добре, да помогнем на децата си и на организацията ни. Продължителността на лекцията също беше добре балансирана.

ПЛАНИНСКИ ПОЛЪХ

В ОгняновоКрасимира ЦВЕТКОВА от София,
майка на Богдан

Август е. Отново деца и родители се отправихме към райското кътче в Западните Родопи - с. Огняново. Посрещна ни красива природа, топли минерални басейни, лъкатушеща рекичка и сърдечните хора.

За трета поредна година сме тук, на рехабилитационен лагер. Децата са от различни краища на България - Мимето, Ангела и Богдан от София, Валя от Долна Оряховица, Теодор от Бургас, Марето и Стоян от Сандински, Надя от Дупница, Ради от Самоков...

Надя беше за първа година, но толкова ѝ хареса, че не е минал ден да не пита майка си кога отново ще са там, в планината.

Плуването и игрите в басейна не омръзваха. Децата се раздаваха на възможността да са заедно, пък макар и само за седмица.

А мамковците ходеха за риба до близката река Места. Така ни подсигурияха още една прекрасна вечер със смях и разговори за бъдещето.

15 август - Голяма Богородица. Именният ден на Марии. В групата имахме две именнички - от София и от Сандински. По тради-

ция уважихме празника им.

На този ден е и храмовият празник на църквата в с. Огняново. За пореден път не сме забравени от църковното настоятелство. На обяд ни донесе да си хапнем курбан за здраве, а децата дари със сума, с която те организираха последната вечер. Поканиха ни и на концерта на Николина Чакарська, на която всички се включихме в кръшното хоро, водено от ансамбъл „Неврокоп“.

Тази година повече от вече порасналият ни деца са абийтуриенти. Затова ги вълнува въпросът „На къде след това?“...

Прекрасно беше в с. Огняново - райско кътче, което те зарежда с положителна енергия. А споменът от преживяното остава в сърцата ни.

МНЕНИЕ

В Приморско

Брайморският град, над 40 младежи и деца с техните родители, имаха възможността да се попоят в летните емоции, които АРДУС успя да създава с помощта на ръководители и рехабилитатори.

В облачните дни ръководителите забавляваха децата с най-различни и интересни игри, спортни турнири и разходки до околните местности. Децата усетиха тръпката от корабоплаването, видяха част от восьчините фигури от музея на „Мадам Тюсо“ и се гокоснаха до вечерната атмосфера на морското градче.

В безоблачните дни пляжът беше огласен от радостните им викове, а морската шир се радваше на внимание. Водна топка, плажен волейбол и футбол бяха най-често забелязаните игри.

Дните се нийкаха неусетно, всеки по-емоционален и интересен. Финалът на „приключението“ сложи невероятната програма последната вечер, подгответа през нийките се дни от децата и младежите с помощта на рехабилитаторите, които със своите усмивки, желание за работа и обич, покънха голям успех. Това беше последният акорд от музиката и финалният щрих от картината, наречена „Лято с АРДУС“.

От мястото на събитието
Владимир Христовски

